

Mieczysław Lubański

Wspomnienie o Profesorze Henryku Stonercie

Studia Philosophiae Christianae 29/1, 141-143

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IN MEMORIAM

WSPOMNIENIE
O PROFESORZE HENRYKU STONERCIE

Przez okres prawie całych pięciu lat dane nam było korzystać bezpośrednio z wiedzy i doświadczenia Profesora Henryka Stonerta. Pracę w Akademii Teologii Katolickiej rozpoczął bowiem z dniem 1 października 1987 roku, będąc już uznanym i cenionym w kraju uczonym. Prowadził liczne zajęcia dydaktyczne (logika, metodologia nauk humanistycznych, prakseologia, filozofia przyrodoznawstwa) dla słuchaczy Wydziału Prawa Kanonicznego oraz Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej. Pod jego kierunkiem przygotowano kilka prac magisterskich. Dwie osoby rozpoczęły pisanie rozpraw doktorskich. Aczkolwiek formalnie związał się z naszą uczelnią od roku akademickiego 1987/88, to jednak rzeczowo miało to miejsce znacznie wcześniej przez uczestniczenie w przewodach habilitacyjnych i doktorskich. 1 czerwca 1992 roku niespodziewanie doznał rozległego zawału serca. Zmarł pięć dni później. Został pochowany na Powązkach Wojskowych 12 czerwca 1992 r. w grobie, w którym przed 48 laty złożono jego 18-letnią siostrę Irenę, sanitariuszkę Szpitala Polowego Nr 2, poległą podczas Powstania Warszawskiego.

Henryk Stonert urodził się 9 lipca 1923 roku w Płocku z ojca Piotra i matki Ireny z Tułodziekich. Do szkoły średniej uczęszczał w Warszawie. Tu w roku 1942 uzyskał świadectwo maturalne na tajnych kompletach; w tej bowiem formie — z racji okupacji hitlerowskiej — możliwe było zdobywanie pełnej wiedzy w zakresie szkoły średniej. Następnie rozpoczął studia filozoficzne także, rzecz jasna, na tajnych kompletach Uniwersytetu Warszawskiego. Po Powstaniu Warszawskim udaje mu się dotrzeć do Krakowa, gdzie w roku 1945 kontynuuje studia w Uniwersytecie Jagiellońskim. Magisterium z filozofii uzyskuje w roku 1946. Wracza do Warszawy. W roku 1949 wiąże się zawodowo z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie przepracował ponad 30 lat (1949—1955: st. asystent, 1956—1968: adiunkt, 1968—1981: docent; pełnił również funkcję prodziekana Wydziału).

Pracę doktorską pt. *O definicjach w naukach dedukcyjnych* przygotował od kierunkiem profesora Tadeusza Kotarbińskiego. Stopień doktora (ówcześnie: kandydata nauk) otrzymał na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego w roku 1956. Habilitował się na tymże Wydziale w roku 1968 na podstawie rozprawy nt. *Z logiki nauk praktycznych*.

Z dniem 1 marca 1981 roku przeszedł służbowo do pracy w Zakładzie Prakseologii i Naukoznawstwa Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Po przepracowaniu ponad 6 lat uzyskał z kolei

przeniesienie do Akademii Teologii Katolickiej, gdzie otrzymał etat docenta na Wydziale Prawa Kanonicznego. Tutaj 1 kwietnia 1991 roku otrzymał nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego na Wydziale Prawa Kanonicznego.

Profesor Henryk Stonert dał się poznać jako rasowy miłośnik mądrości, a więc jako filozof w najbardziej zasadniczym znaczeniu tego słowa. Jego nieustanną pasją było rozważanie zagadnień poznawczych i ontologicznych, problemów filozoficznych wyrosłych z nauki współczesnej, analizowanie treści pojęć naukowych, inspirowanie słuchaczy do przemyśleń filozoficznych. Dociekanie prawdy więcej dla niego znaczyło, aniżeli przelewanie na papier własnych osiągnięć intelektualnych. Był bardziej myślicielem, aniżeli pisarzem. Miał ogromną, rozległą wiedzę, którą chętnie się dzielił z innymi. Był bardzo wnikliwym i krytycznym analitykiem. Jego analizy logiczne różnych pojęć naukowych, zwłaszcza z zakresu tzw. nauk praktycznych, szczególnie prakseologii, są wzorem precyzji i ścisłości. Po mistrzowsku odróżniał prace wartościowe od koniunkturalnych. Żaden problem z zakresu logiki, metodologii, naukoznawstwa nie był mu obcy. Zabierając głos w dyskusji, zdanie swoje wypowiadał w sposób starannie wyważony i uprzejmy. Nie chciał urazić nikogo.

Był członkiem rad naukowych oraz komitetów redakcyjnych liczących się periodyków filozoficznych. Z głębokiej potrzeby intelektualnej uczestniczył w konferencjach, sympozjach, konwersatoriach. Słuchał uważnie tego co mówiono, zdobywając w ten sposób do własnych rozważań nowy materiał. Przemyslał go wszechstronnie, analizował treści wypowiedzianych tez, zasadność argumentacji itd. Był wewnątrznie odporny na propagandę czy też agitację ideologiczną.

W codziennych kontaktach był niesłychanie koleżeński, życzliwy dla ludzi, urzekająco uprzejmy. Chętnie służył radą i pomocą. Cenił sobie przyjaźń. Odszedł niespodziewanie, dosłownie z posterunku pracy. Będzie go nam bardzo brakować.

Wybrane publikacje autorstwa Henryka Stonerta:

- (1) *Definicja w naukach dedukcyjnych*, Łódź 1959, stron 168.
- (2) *Język i teorie adekwatne z ontologią języka nauki*, *Studia Logica* 14 (1964), 49—78.
- (3) *Zjazd logików w Poznaniu w dniu 10 i 11 kwietnia 1964 r.* *Studia Filozoficzne*; nr 1 (1964) 215—217.
- (4) *Język i nauka*, Warszawa 1964, stron 270.
- (5) *Analiza logiczna ogólnego pojęcia organizacji*, w: *Fragmety Filozoficzne*, Seria trzecia, Warszawa 1967.
- (6) *Analiza logiczna pojęć nauki o działaniu*, *Prakseologia*, 1967, 27; 1968, 29.
- (7) *Semantyczne determinacje problematyki naukowej*, w: *Studia z historii semiotyki*, Wrocław 1971.
- (8) *Wykorzystanie nauki w działaniu*, *Prakseologia*, nr 2 (1972) 55—86.
- (9) *Niektóre problemy epistemologiczne struktury nauk praktycznych*, w: *Problemy epistemologii pragmatycznej*, Wrocław—Warszawa 1972.
- (10) *Problematyka badań prakseologicznych*, *Refleksje i sugestie*, *Prakseologia*, nr 3 (1976), 5—20.
- (12) Rec: J. Słupecki, L. Borkowski, *Elementy logiki matematycznej i teorii mnogości*, w: *Studia Filozoficzne*, nr 2 (1964) 179—184.

- (13) Rec: J. A. Faris, *Quantification Theory*, London 1964, w: *Studia Logica*, 17 (1965).
- (14) *Wokół języka i komunikacji*, rec. J. M. Dołęga: *Znak — język — symbol. Z podstawowych zagadnień komunikacji*, Warszawa 1991, *Studia Philos. Christianae*, 28 (1992) nr 2, 266—267.
- (15) *Tadeusz Kotarbiński — Nauczyciel i Uczony*, *Prakseologia*, nr 1—2 (1982) 17—26.
- (16) *Nowe osiągnięcia w prakseologicznej teorii walki*, *Prakseologia*, nr 3—4 (1982) 79—103.
- (17) *Józef Konieczny — uczony i człowiek*, *Prakseologia*, nr 1—2 (1985) 23—32.
- (18) *Metodologia nauk praktycznych Tadeusza Kotarbińskiego (okres do 1939 r.)*, *Prakseologia*, nr 1—2 (1985) 51—65.
- (19) *Twierdzenia nauk praktycznych w ujęciu Tadeusza Kotarbińskiego (okres po 1939 roku)*, *Prakseologia*, nr 1—2 (1986) 65—81.
- (20) *Twierdzenia nauk praktycznych w metodologii Adama Podgórskiego*, *Prakseologia*, nr 3—4 (1986) 91—113.
- (21) *Uzasadnienie twierdzeń nauk praktycznych według Tadeusza Kotarbińskiego*, *Prakseologia*, nr 101 (1987—1988) 345—354.

Mieczysław Lubański

PAMIĘCI KSIĘDZA PROFESORA STANISŁAWA KAMIŃSKIEGO

Wydział Filozoficzny Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie zorganizował dnia 9 kwietnia 1992 r. sympozjum poświęcone uczczeniu pamięci Księdza Prof. Dra hab. Stanisława Kamińskiego (1919—1986), wybitnego filozofa, profesora zwyczajnego KUL, który przez swą twórczość naukową wniósł wielki wkład w rozwój polskiej myśli filozoficznej zajmując się historią logiki, teorią nauki, logiką formalną, metodologią, zwłaszcza nauk filozoficznych i teologicznych.

Na Sympozjum wygłoszone zostały następujące odczyty:

1. Ks. prof. dr hab. Edmund Morawiec, prorektor ATK: *Słowo wstępne*.
2. Ks. prof. dr hab. Józef Herbut, KUL: *Problematyka teologii jako rewelacjonizacja naturalnej wiedzy o życiu chrześcijańskim*.
3. Ks. dr Tadeusz Biesaga, ATK: *Poglądy Stanisława Kamińskiego odnośnie do problematyki etycznej*.
4. Ks. prof. dr hab. Andrzej Bronk, KUL: *Filozofia nauki i nauka według Stanisława Kamińskiego*.
5. Ks. dr hab. Mieczysław Bombik, ATK: *Teoria błędów logicznych w ujęciu Stanisława Kamińskiego*.
6. Prof. dr hab. Edward Nieznański, ATK: *Stanisław Kamiński jako logik*.

Przebieg Sympozjum wraz z dyskusją panelową nt. *Specyfika poznania filozoficznego w stosunku do innych typów poznania* omówił Roman Tomanek: *Sympozjum poświęcone pamięci Ks. Prof. Stanisława Kamińskiego*, w: *Studia Philosophiae Christianae*, 28 (1992) nr 2, 262—264. Zgodnie z zamieszczoną tam zapowiedzią publikujemy poniżej pełny tekst referatów wygłoszonych podczas Sympozjum.

Redakcja